

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

31. august 2012 • J.nr.: NMK-34-00015 (tidl. NKN-33-04016) • Ref.: casri/kisje

AFGØRELSE

i sag om Herning kommunes afgørelse om VVM-screening af recirkuleret ørredopdrætsanlæg på Skovbjergvej 36, 8280 Sønder Felding

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Herning Kommunes afgørelse af 10. februar 2010 om at det ansøgte projekt om etablering af et recirkuleret ørredopdrætsanlæg ikke er VVM-pligtig og dermed ikke kræver udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer med tilhørende VVM-redegørelse.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Bekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009 af lov om planlægning.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Advokat Rasmus Bollerup-Jensen har på vegne af en beboer i området i breve af 10. marts og 7. april 2010 påklaget Herning Kommunes afgørelse af 10. februar 2010 om, at det ansøgte projekt om etablering af et recirkuleret ørredopdrætsanlæg i Sønder Felding ikke er VVM-pligtigt til Naturklagenævnet.

Klager har navnlig anført, at kommunen ikke har fornøden hjemmel til at træffe den omhandlende afgørelse, idet der er tale om et anlæg, der er VVM-pligtigt, idet produktionen på 3000 tons ørred vil få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Klager har endvidere anført, at anlægget medfører en samlet affaldsproduktion på 114 tons kvælstof pr. år, idet det fremgår af FREA-rapporten³, at det samlede produktionsbidrag for kvælstof udgør 114 tons kvælstof pr. år, og at der heraf forventes 20 tons kvælstof pr. år udledt til nedsivning.

Klager har endvidere henvist til FREA-rapporten, hvoraf det fremgår, at anlægget forventes at have en samlet vandvolumen på 22.000 m³, og at en udskiftning af op til 10 % af dette volumen medfører, at anlægget for at kunne betragtes som fuldt recirkuleret maksimalt skal have en vandudskiftning på 25,5 l/s. Dette medfører ifølge klager en vandudskiftning på langt over 10 %, da det reelle vandindtag på anlægget må påregnes at ligge mellem 40-80 l/s, og de af Herning Kommune opgivne tal for en recirkuleringsgrad på 90-98 % er således ikke korrekte. Klager er derfor af den opfattelse, at projektet ikke har fuld recirkulation, hvorfor anlægget ikke er undtaget godkendelsespligt, jf. godkendelsesbekendtgørelsen⁴.

Klager har endvidere anført, at kommunens vilkår, om at der i fornødent omfang vil ske begrænsninger i belastningen fra andre ferskvandsdambrug i Skjern Å systemet for at sikre at projektet ikke medfører en samlet merudledning af næringssalte til Ringkøbing Fjord, er i strid med vejledningen om VVM i planloven⁵, om at der ikke i forbindelse med en VVM tilladelse kan fastsættes vilkår, der forpligter andre anlæg, der ikke er omfattet af VVM proceduren for det konkrete anlægsprojekt.

Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet⁶.

Sagens oplysninger

Konsulent Peder Nielsen ansøgte den 14. oktober 2005 på vegne af dambrugets ejer om tilladelse til etablering af et recirkuleret fiskeopdræt med en årlig produktion på ca. 3000 tons ørred.

³ FREA står for Fuldt Recirkulerede Akvakulturanlæg. FREA-rapporten blev offentliggjort i september 2007, og er udarbejdet af Dansk Akvakultur, DHI Vand, Miljø og Sundhed, Fødevarestyrelsens Sektion for Akvakultur og Danmarks Fiskeriundersøgelser.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomheder.

⁵ Vejledning nr. 9339 af 12. marts 2009 om VVM i planloven.

⁶ Jf. lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010.

Dambruget skal etableres på Skovbjergvej 36, 7200 Sønder Felding, i Herning Kommune.

Det tidligere Ringkjøbing Amt traf den 27. januar 2006 afgørelse om, at projektet om recirkuleret ørredopdræt på ejendommen Skovbjergvej 36 i Sønder Felding ikke var VVM-pligtigt. Amtets VVM-afgørelse blev ikke påklaget.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen vedtog Herning Kommune den 29. april 2008 lokalplan nr. 99 T47 1 Område til recirkuleret ørredopdræt ved Skovbjergvej 36 i Sdr. Felding og tillæg nr. 57 til Aaskov Kommuneplan 2006-2017.

Kommunens miljøvurdering af planerne blev påklaget til Naturklagenævnet af klager i denne sag. Naturklagenævnet hjemviste i afgørelse af 26. juni 2009 sagen til fornyet behandling i kommunen med henblik på, at Herning Kommune burde have inddraget og forholdt sig nærmere til oplysninger og vurderinger i FREA-rapporten i forbindelse med kommunens miljøvurdering af planerne.

Herning Kommune har efterfølgende vedtaget lokalplan nr. 99.T12.1 for et område til recirkuleret ørredopdræt og tillæg nr. 42 til Herning Kommuneplan 2009-2020. Planerne blev miljøvurderet af Herning Kommune i december 2009. Kommunens afgørelse blev ikke påklaget.

Herning Kommune har på baggrund af de nye vedtagne planer foretaget en ny VVM-screening af projektet som erstatning for den screening, der blev foretaget af det tidligere Ringkjøbing Amt den 27. januar 2006, og kommunen har i afgørelse af 10. februar 2010 fundet, at det ansøgte projekt om etablering af et recirkuleret ørredopdrætsanlæg ikke er VVM-pligtigt.

Det fremgår af VVM-screeningen af 10. februar 2010, at screening og habitatkonsekvensvurdering er udført på baggrund af det ansøgte projekt med inddragelse af de ændringer, der er sket i projekteringen siden den første anmeldelse den 14. oktober 2005. Herning Kommune har i VVM-screeningen bemærket, at vurderinger af projektet i forhold til FREA-rapporten fremgår af den miljøvurdering som kommunen har foretaget i forhold til lokalplan og kommuneplantillæg, og FREA-rapportens vurderinger og konklusioner indgår derfor som en del af det faglige grundlag for kommunens VVM-screening.

I den påklagede screening fremgår det, at projektet ikke medfører en samlet merudledning af næringsalte til Ringkøbing Fjord, og projektet ikke medfører nogen negativ påvirkning af EF-habitatområderne Skjern Å og Ringkøbing Fjord. Anlægget skal samtidig ikke godkendes efter miljøbeskyttelsesloven, da det har en recirkuleringsgrad på over 90 %.

I screeningsnotatet af 16. december 2009, der er bilagt den påklagede VVM-screening, har kommunen oplyst følgende omkring anlæggets dimensioner:

- anlægget består af 4 produktionshaller og en teknikhal
- de 4 haller som helhed indeholder 5 uafhængige produktionsanlæg med hvert sit rensningsanlæg samt to klækkerier
- hvert af rensningsanlæggene inkluderer mekanisk rensning for partikler ned til 40 µm, efterfølgende biologisk rensning til omsætning af organisk stof og ammoniumfjernelse, UV-behandling og mikro-partikel fældning virksomt på partikler ned til under 10 micron

- slam fra rengøring af mikrosigter og returskyldning af biofiltre ledes til 3 stk. gyllebeholdere med en samlet kapacitet på ca. 3.000 m³, hvor tørstofindholdet opkoncentreres og den tørre fraktion overføres til plansilo
- de interne rensningsanlæg i alt er dimensioneret til en samlet daglig udfodring på 9.500 kg foder, og at det samlede flow gennem de fem rensningsanlæg er på 17.200 m³ i timen
- overløbsvand fra slamtankene ledes til et nitratfilter hvor der sker omdannelse af nitrat til frit kvælstof under iltfrie forhold
- afløbsvand fra nitratfilteret løber til slutrensning i kombineret plantelagune og nedsivningsanlæg bestående af 4 bassiner med en samlet overflade på 36.000 m²
- under nedsivningsanlægget nedgraves i alt 2.800 m drænrør
- anlæggets vandforsyning fra dræn suppleres med vandindtag fra 2 lodrette borer til et samlet vandindtag på ca. 50 l/s
- det vurderes, at 90-98 % af det udledte vand genindvindes

Det recirkulerede fiskeopdræt vil producere ca. 3000 tons regnbueørreder og have et gennemsnitligt vandforbrug på 50 l/s, og der tilføres nedsivningsområdet op til 16 tons kvælstof og 2 tons fosfor årligt samt en ukendt mængde medicin og hjælpestoffer.

Der skal endvidere etableres pejleboringer, som skal dokumentere, at indvindingen og udledningen af produktionsvand ikke medfører u hensigtsmæssige grundvandssænkninger i de omkringliggende beskyttede naturområder.

I anlæggets nedsivningstilladelse vil blive fastsat vilkår om et monitoringsprogram dels for at kvantificere en eventuel udledning af næringsstoffer, dels for at sikre, at udledninger af medicin og hjælpestoffer fra anlægget ikke medfører overskridelser af de gældende miljøkvalitetskrav i grundvand eller Skjern Å.

Såfremt monitoringsprogrammet viser, at der sker en forøget diffus afstrømning af næringsstoffer fra nedsivningsområdet til Skjern Å, vil der i vilkår i nedsivningstilladelsen blive stillet krav om, at der sker en tilsvarende reduktion i næringsstofudledningen fra en eksisterende foderkvote på et ferskvandsdambrug i oplandet til Skjern Å/Ringkøbing Fjord, og anlæggets ejere er derfor forpligtigede til at sikre, at udledningen af næringsstoffer til Skjern Å systemet som minimum er neutralt.

Det fremgår af kommunens screening, at tilladelse til etablering af et recirkuleret ørredopdræt med en årlig produktion på 3.000 tons ørreder om året således ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, da en eventuel diffus udledning af næringsstoffer kompenseres ved en tilsvarende reduktion i næringsstofudledningen fra en eksisterende foderkvote på et ferskvandsdambrug i oplandet til Skjern Å/Ringkøbing Fjord.

I det tidligere Ringkøbing Amts Regionplan 2005 (s. 68) er der fastsat følgende generelle retningslinjer for akvakultur:

1. Akvakulturanlæg må ikke hindre opfyldelse af vandområdernes målsætninger, herunder Ramsar-, EF-Habitat- og EF-Fuglebeskyttelsesområder,
2. Udledning af medicin og andre miljøfremmede stoffer fra akvakultur må ved udgangen af 2006 ikke være årsag til at vandkvalitetskravene for stofferne overskrides (se Vandområder— Bilag 5—Kemiske vandkvalitetskrav).

Dambruget kommer til at ligge i en afstand af ca. 600 m fra Skjern Å, der var A-målsat (særligt naturvidenskabeligt interesseområde) på strækningen forbi dambruget. Skjern Å løber ca. 30 km nedstrøms dambruget ud i Ringkøbing Fjord, der har en skærpet målsætning (internationalt naturbeskyttelsesområde). Skjern Å indgår på strækningen ved dambruget i habitatområde H61, Skjern Å, der er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 68+69 "Skjern Å, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen" (H61, H62, Fuglebeskyttelsesområde F43, Ramsarområde R2).

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H61 er grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*), havlampret (*Petromyzon marinus*), bæklampret (*Lampetra planeri*), flodlampret (*Lampetra fluviatilis*), laks (*Salmo salar*), damflagermus (*Myotis dasycneme*), odder (*Lutra lutra*), vandranke (*Luronium natans*), vandløb med vandplanter samt en række akvatiske og terrestriske naturtyper.

Hovedparten af fjernrecipienten Ringkøbing Fjord indgår i habitatområde H62, der ligeledes er en del af det ovennævnte internationale naturbeskyttelsesområde nr. 68+69 (H61, H62, F43, R2).

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H62 er havlampret, flodlampret, majsild (*Alosa alosa*), stavsild (*Alosa fallax*), laks, odder, vandranke, vandløb med vandplanter samt en række akvatiske og terrestriske naturtyper.

I den habitatkonsekvensvurdering, der er bilagt VVM-screeningen har kommunen oplyst, at projektet ligger i oplandet til EF-habitatområderne nr. 61 Skjern Å og nr 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen (der også er udpeget som fuglebeskyttelsesområde nr. 43 og Ramsarområde nr. 2), og at anlægget derfor potentielt kan påvirke udpegningsgrundlaget for disse områder.

Afstanden til habitatområdet Skjern Å er ca. 380 m, og afstanden til beskyttelsesområderne ved Ringkøbing Fjord er ca. 25 km.

Kommunen har vurderet, at indvinding af gennemsnitlig 50 l/s fra det øvre grundvandsmagasin med efterfølgende nedsivning af vandet over indvindingsområdet ikke vil have indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Kommunen har oplyst, at der til brug for analyse af en eventuel udledning af næringsstoffer til Natura 2000-områderne via grundvandet hvert år skal udtages en række prøver oven- og nedenfor nedsivningsområdet af det grundvand, der strømmer mod Skjern Å, og at virksamheden i forbindelse med anvendelse af medicin og hjælpestoffer skal lade et analyselaboratorium udtage en puljet prøve af grundvandet nedenfor nedsivningsområdet.

Samlet set har kommunen vurderet, at gennemførelse af projektet under de beskrevne forudsætninger ikke vil have indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne, og at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil påvirke integriteten af Natura 2000-områderne. Kommunen har endvidere vurderet, at der ikke er kumulative effekter i forhold til andre projekter og planer, der har betydning for integriteten af Nature 2000-områderne.

Herning Kommune har i brev af 10. maj 2010 i anledning af det af klager anførte bemærket, at klagers påstand om, at produktionen af 3.000 tons ørreder om året skulle udgøre en affaldsproduktion på 114 tons kvælstof pr. år er direkte forkert, da nedsivningsområdet kun tilføres 16 tons kvælstof.

stof om året, og at de 16 tons kvælstof er et worst case scenarie, men vil være den mængde anlægget reguleres efter i nedsivningstilladelsen. Udledningen fra nedsivningsområdet til Skjern Å forventes derimod at være tæt på nul, og kommunens usikkerhed går ikke på om der sker en væsentlig kvælstoffjernelse i nedsivningsområdet, men på hvor lille den egentlige restmængde, der udledes vil være.

Kommunen har endvidere anført, at den væsentligste forudsætning for VVM-afgørelsen er neutralitet i udledningen af kvælstof og fosfor. Der vil blive stillet krav om at reducere en fodermængde svarende den udledning som monitoringsprogrammet viser fra et eksisterende dambrug i oplandet til Ringkøbing Fjord. Det vil blive reguleret ved vilkår i dambrugets nedsivningstilladelse og i en underskrevet aftale inden opstart, og kommunen er derfor af den opfattelse, at der ikke forudsættes at være nogen identitet mellem ansøger og den ejer af et eksisterende ferskvandsdambrug, der skal reducere dets fodermængde.

Det fremgår af screeningen, at det ansøgte anlæg har en recirkuleringsgrad på 90-98 %, og at anlægget ikke har direkte udledning til vandløb, søer eller havet samt at anlægget dermed ikke er godkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven, som anført af klager. Vedrørende recirkuleringsgraden har kommunen bemærket, at den genanvendelse, der finder sted fra nedsivningsområdet er med til at øge recirkuleringsgraden og er en justering i forhold til FREA-rapporten.

Kommunen har desuden bemærket, at den i FREA-rapporten nævnte metode til indvinding af grundvand ikke stemmer overens med den faktiske, da indvindingen hovedsageligt vil ske ved hjælp af dræn, der er begrænsende for sænkningen af grundvandet.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan der klages til Natur- og Miljøklagenævnet over retlige spørgsmål i forbindelse med kommunens afgørelse efter planloven og de i medfør af loven fastsatte forskrifter, herunder VVM-bekendtgørelsen. Hvorvidt kommunens afgørelse er hensigtsmæssig, er et skønsmæssigt spørgsmål, der ikke kan påklages til nævnet.

Det er et retligt spørgsmål, om Herning Kommunes afgørelse i henhold til reglerne om VVM, der er fastsat i både planloven og VVM-bekendtgørelsen, er korrekt.

Det bemærkes, at kommunens afgørelse om, at det ansøgte projekt om recirkuleret ørredopdræt ikke er godkendelsespligtigt efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven ikke kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 37, stk. 1 og 2 samt godkendelsesbekendtgørelsens § 21, stk. 1-3.

De nærmere regler om VVM-pligt er fastsat i VVM-bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen fastsætter i § 3, stk. 1, at forslag til kommuneplanretningslinjer for de i bilag 1 angivne anlæg ved nyanlæg skal ledsages af en redegørelse, der indeholder en vurdering af anlæggets virkning på miljøet. Ved nyanlæg og ændringer af bestående anlæg opført på bilag 2, skal kommunalbestyrelsen offentliggøre forslag til kommuneplanretningslinjer for anlægget, når anlægget på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurdering heraf skal der tages hensyn til kriterierne i bilag 3, jf. § 3, stk. 2 (screening). Der er ikke på forhånd en formodning for VVM-pligt.

En screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en væsentlig påvirkning af miljøet er påregnelig. Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. En screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt og hovedsagelig på grundlag af allerede foreliggende oplysninger og alment erfaringer om det pågældende sagsområde. Er der behov for en mere indgående undersøgelse for at foretage den fornødne vurdering, taler det for, at der bør foretages en VVM-vurdering.

Herning Kommune har screenet projektet i henhold til VVM-bekendtgørelsens bilag 2, nr. 1: Landbrug, skovbrug, akvakultur. Punkt e) intensivt fiskeopdræt.

Efter nævnets praksis skal mulige skadevirkninger af et projekt/anlæg måles i forhold til miljøet i bred forstand, jf. screeningskriterierne i VVM-bekendtgørelsens bilag 3. Det som måles ved screeningen er den miljøpåvirkning, der følger af det aktuelle projekt. I den konkrete sag etableringen af et ferskvandsdambrugs betydning for natur- og habitatområderne og det omgivne miljø. Den kumulative effekt er en faktor, der også skal indgå i screeningen, men efter nævnets praksis på en anden måde, og normalt med mindre vægt, end ved fastlæggelsen af hvilke miljøpåvirkninger, der følger af det aktuelle projekt. Undtagelsen fra denne hovedregel er bl.a. kumulative påvirkninger af internationale naturbeskyttelsesområder.

Det ansøgte anlæg kan potentielt medføre en udledning til Skjern Å, som munder ud i Ringkøbing Fjord. En stor del af Ringkøbing Fjord er udpeget som Ramsar-, fuglebeskyttelses- og habitatområde. Skjern Å indgår i habitatområde H61.

I henhold til habitatbekendtgørelsen § 4, stk. 1⁷, er bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Idet dambruget kan medføre en udledning af næringsstoffer og medicin og hjælpestoffer til Skjern Å, som munder ud i Ringkøbing Fjord, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, før der kan gives tilladelse til nedsivning af produktionsvand og indvinding af grundvand.

Herning Kommunes afgørelse om, at etablering af et ferskvandsdambrug som beskrevet i det anmeldte projekt ikke er VVM-pligtigt, skyldes at kommunen har fundet, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning miljøet og de internationale beskyttelsesområder.

Herning Kommune har på trods af, at kommunen vurderer, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af habitatområderne H61 og H62 foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områderne under hensyn til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Herning Kommune konkluderer herefter i konsekvensvurderingen, at projektet ikke vil påvirke integriteten af habitatområderne.

Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere i praksis antaget, at anlægsprojekter, der kan påvirke et Natura 2000-område i sådan grad, at det forudsætter udarbejdelse af en konsekvensvurdering efter

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt., må antages at påvirke miljøet væsentligt og derfor er VVM-pligtigt (jf. NMK-31-01637).

Det er Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse, at Herning Kommune ikke var forpligtet til at foretage en egentlig konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt., idet projektet efter en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Natur- og Miljøklagenævnet finder derfor ikke anledning til at statuere VVM-pligt, som følge af at der er foretaget en konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen.

Efter godkendelsesbekendtgørelsens § 1⁸ skal de virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget på listerne i bilag 1 og 2, godkendes efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven.

Fiskeproduktionsanlæg med fuld recirkulation og som ikke udleder direkte til vandløb, søer eller havet er undtaget denne godkendelsespligt, jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2, punkt I 202⁹.

Af Miljøstyrelsens vejledning nr. 3, 1993, s. 57, om godkendelse af listevirksomheder fremgår følgende vedrørende recirkulering:

Ved begrebet "fuld recirkulation" forstås anlæg, hvor mindst 90 % af vandvoluminet recirkuleres. Der må således kun ske udtag af slam og/eller op til 10 % overskudsvand. For overskudsvand og slam gælder, at det skal tilstræbes udbragt på landbrugsjord i overensstemmelse med de gældende regler herom. [...] Det forudsættes, at der ikke gives tilladelse til udledning direkte til recipient.

I ovenstående beskrivelse af begrebet recirkulation er det ikke defineret, hvilken tidsenhed der skal anvendes ved beregning af recirkuleringsgraden i praksis.

I FREA-rapporten anføres det, at et FREA-anlæg betragtes som et anlæg, der i gennemsnit ikke udskifter mere end 10 % af vandvoluminet pr. døgn.

Natur- og Miljøklagenævnet finder, at denne definition på recirkuleringsgrad kan lægges til grund ved en kontrolberegning af, om mindst 90 % af vandvoluminet vil blive recirkuleret på det anmeldte anlæg.

Herning Kommune har telefonisk den 6. september 2011 oplyst, at det anmeldte anlæg inklusiv renseforanstaltninger og vandreservoir vil have et vandvolumen på 17.000 m³.

Det fremgår af sagens oplysninger, at det gennemsnitlige vandforbrug vil være 50 l/s, og at det forventes, at 90-98 % af det vand, der udledes til nedsivningsanlægget, vil blive genindvundet og genanvendt på dambruget via dræn under nedsivningsanlægget.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomheder.

⁹ Godkendelsesbekendtgørelsen er blevet ændret ved bekendtgørelse nr. 706 af 24. juni 2011 om godkendelse af listevirksomheder, hvor der er indsat et nyt listepunkt I 204, hvorunder FREA-anlæg omfattes af godkendelsespligten i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Ændringen er trådt i kraft den 29. juni 2011.

Miljø- og Naturklagenævnet finder, at drænvand bestående af nedsivet produktionsvand kan defineres som recirkuleret vand, og at det forventede gennemsnitlige indtag af helt nyt frisk vand derfor kun vil antage maksimalt 5 l/s, når det lægges til grund, at mindst 90 % af det udledte produktionsvand genindvindes via dræn.

Projektets recirkulering er derfor mindst 97 % af vandvoluminet på det anmeldte anlæg¹⁰, og der er dermed tale om et fiskeproduktionsanlæg med fuld recirkulation, og nævnet skal derfor afvise klagers påstand, om at Herning Kommunes opgivne tal om en recirkuleringsgrad på 90-98 % ikke er korrekte.

Klager har anført med henvisning til FREA-rapporten, at anlæggets affaldsproduktion af kvælstof vil antage en mængde på 114 tons pr. år, og at dambrugets indvinding af grundvand vil medføre en sænkning af grundvandsstanden med 8 m.

Miljø- og Naturklagenævnet kan ved at sammenligne anlægget beskrevet i FREA-rapporten med det anmeldte anlæg konstatere, at de to anlæg ikke er identiske.

Da myndigheden ved en vurdering af et projekts virkning på miljøet skal tage udgangspunkt i det konkrete anmeldte projekt finder Natur- og Miljøklagenævnet derfor ikke, at de af klager fremhævede data angivet for det teoretiske anlæg beskrevet i FREA-rapporten kan lægges til grund ved vurdering af det anmeldte projekts potentielle miljøpåvirkning.

Klager har anført, at det fremgår af vejledningen om VVM i planloven i afsnit 8 "VVM-tilladelsen", at der i VVM-tilladelsen ikke kan fastsættes vilkår, der forpligter andre anlæg, der ikke er omfattet af VVM-proceduren for det konkrete anlægsprojekt, og idet kommunen netop har fastsat vilkår om reducere af fodermængde, der forpligter andre anlæg, er dette i strid med vejledningen.

Nævnet skal i den forbindelse bemærke, at kommunen ikke har udarbejdet en VVM-tilladelse, men alene en VVM-screening, og at der i denne ikke er fastsat vilkår, der forpligter andre anlæg, men screeningen henviser til, at der i nedsivningstilladelsen skal fastsættes vilkår og indgås en skriftlig aftale om at reducere en fodermængde fra et eksisterende dambrug i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Det er Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse, at kommunen i anlæggets nedsivningstilladelse må forholde sig til hvilken udledning af næringsstoffer og medicin og hjælpestoffer, der kan gives tilladelse til. Vilkår om medicin og hjælpestoffer skal fastsættes i overensstemmelse med nævnets praksis (jf. Miljøklagenævnets afgørelse om Møbjerg Dambrug, j.nr. MKN-104-00120).

Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Herning Kommunes vurdering af, at tilladelse til anvendelse af medicin og hjælpestoffer, der overholder gældende vandkvalitetskrav ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet og de internationale beskyttelsesområder H61 og H62.

Endelig er det Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse, at sikring af overholdelse af nedsivningstilladelsen må ske i forbindelse med Herning Kommunes tilsyn med virksomheden. Såfremt monitoring viser, at anlægget ikke kan overholde nedsivningstilladelsen, må dette behandles efter miljøbeskyt-

¹⁰ Beregning: $(1 - ((5 \text{ l/s} * 86400 \text{ s/døgn}) / 17000000 \text{ l})) * 100 \%$

telseslovens regler. Nævnet finder ikke, at nedsivningstilladelsen kan gøres betinget af foderforbruget på et andet ferskvandsdambrug i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Såfremt Herning Kommune efterfølgende vurderer, at der kan gives tilladelse til udledning af næringsstoffer fra anlægget uden at dette vil påvirke miljøet og habitatområderne væsentligt og uden at dette vil forhindre målopfyldelse efter vandplanen, eventuelt fordi målene vil kunne opnås ved iværksættelse af andre tiltag, vil kommunen kunne ændre tilladelsen i overensstemmelse hermed.

Da der ikke forventes at ske en udledning af næringsstoffer fra anlægget, finder Natur- og Miljøklagenævnet heller ikke anledning til at tilsidesætte Herning Kommunes vurdering af, at næringsstofudledningen fra anlægget ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet og de internationale beskyttelsesområder H 61 og H62.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster på denne baggrund Herning Kommunes afgørelse af 10. februar 2010, om at det ansøgte projekt om etablering af et recirkuleret ørredopdrætsanlæg ikke er VVM-pligtig og dermed ikke kræver udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer med tilhørende VVM-redegørelse.

Per Schou Christiansen
Ankechef

/

Kirstine Strøh Nielsen
Sagsbehandler, cand.jur.

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Advokat Rasmus Bollerup-Jensen, j.nr. RBJ26657KR, rbj@skovadvokater.dk og kr@skovadvokater.dk

Konsulent Peder Nielsen, pederni@pc.dk

Herning Kommune, Teknik og Miljø, sagsnr. 2009100028E, kommunen@herning.dk

Direktør Erik D. Hansen, eh@danforel.com; danforel@danforel.com